

УДК 7.05:159.93:004.9

DOI <https://doi.org/10.32782/uad.2026.3.45>**Фелістович Катерина Сергіївна,**

асистентка кафедри дизайну

Волинського національного університету імені Лесі Українки

ORCID ID: 0009-0004-7924-4485

katiafelistovich@gmail.com

Синюк Олексій Іванович,

асистент кафедри дизайну

Волинського національного університету імені Лесі Українки

ORCID ID: 0009-0007-5681-2277

syniukoleksiiua@gmail.com

ВПЛИВ СТИЛІСТИЧНОЇ СПРОЩЕНОСТІ ЗОБРАЖЕННЯ НА ШВИДКІСТЬ ВІЗУАЛЬНОГО СПРИЙНЯТТЯ В ЦИФРОВОМУ КОНТЕКСТІ

У статті розглядається проблема впливу стилістичної спрощеності та візуальної деталізації ілюстративних рішень на швидкість і особливості сприйняття візуальної інформації людиною в умовах сучасного цифрового середовища.

Актуальність дослідження зумовлена значним зростанням обсягів візуального контенту та інформаційного перевантаження користувача, що вимагає переосмислення підходів до формування візуальних повідомлень у графічному та цифровому дизайні. Особливу увагу приділено тому, як різні типи деталізації впливають на когнітивне навантаження, швидкість розпізнавання образів та ефективність комунікації між візуальним об'єктом і користувачем. У межах дослідження також проаналізовано два основні типи ілюстрацій – деталізовані та мінімалістичні. Деталізовані ілюстрації, хоча й можуть передавати складний контекст і емоційну глибину, часто потребують більше часу для розуміння та аналізу. Натомість спрощені характеризуються зменшеною кількістю елементів, обмеженою палітрою кольорів та акцентом на ключових смислових об'єктах. Це допомагає швидшому зчитуванню інформації.

Окремо розглянуто роль цифрового середовища як фактора, що підсилює значення швидкого візуального сприйняття. У контексті UX/UI дизайну стає зрозуміло, що рівень візуальної складності безпосередньо впливає на користувацький досвід. Зокрема на час прийняття рішень, зручність навігації та загальну ефективність взаємодії з інтерфейсом. Відзначено, що стилістичні рішення в ілюстрації можуть як підсилювати, так і знижувати навантаження на глядача.

Підсумовуючи, стилістична спрощеність сприяє підвищенню швидкості візуального сприйняття. В той час як деталізовані зображення забезпечують глибший рівень емоційного сприйняття, але потребують більше часу для обробки побаченого. Таким чином, вибір між спрощеними та складними візуальними рішеннями має визначатися контекстом використання, комунікативною метою та особливостями цільової аудиторії.

Ключові слова: ілюстрація, візуальне сприйняття, стилістична спрощеність, цифровий дизайн, UX/UI, когнітивне навантаження, візуальна комунікація.

Felistovych Kateryna, Synyuk Oleksiy. THE INFLUENCE OF STYLISTIC SIMPLIFICATION OF IMAGES ON THE SPEED OF VISUAL PERCEPTION IN A DIGITAL ENVIRONMENT

The article examines the problem of the influence of stylistic simplification and visual detail of illustrative solutions on the speed and characteristics of human perception of visual information in the context of the modern digital environment.

The relevance of the study is driven by the significant increase in the volume of visual content and user information overload. This requires a reconsideration of approaches to the formation of visual messages in graphic and digital design. Particular attention is paid to how different types of detail affect cognitive load, the speed of image recognition, and the effectiveness of communication between a visual object and the user. The study also analyzes two main types of illustrations – detailed and minimalist. Detailed illustrations, although they can convey complex context and emotional depth, often require more time for understanding and analysis.

On the other side, simplified illustrations are characterized by a reduced number of elements, a limited color palette, and an emphasis on key semantic objects. This contributes to faster perception of information. The role of the digital environment as a factor that enhances the importance of rapid visual perception is also considered. In the context of UX/UI design, it becomes clear that the level of visual complexity directly affects the user experience, in particular decision-making time, ease of navigation, and the overall efficiency of interaction with the interface. It is noted that stylistic solutions in illustration can both increase and decrease the cognitive load on the viewer.

In conclusion, it can be stated that stylistic simplification contributes to an increase in the speed of visual perception, while detailed images provide a deeper level of emotional perception but require more time to process what is seen. Thus, the choice between simplified and complex visual solutions should be determined by the context of use, the communicative goal, and the characteristics of the target audience.

Key words: illustration, visual perception, stylistic simplification, digital design, UX/UI, cognitive load, visual communication.

Вступ. Візуал відіграє ключову роль у процесах комунікації, навчанні та споживанні контенту. Зростання обсягів інформації та скорочення часу, який користувач витрачає на її сприйняття, підштовхують до підвищення вимог для ефективності візуальних меседжів. Тож в таких умовах питання швидкості візуального сприйняття набуває особливої актуальності [3, с. 12; 5, с. 18]. Це безпосередньо впливає на здатність зображення привернути увагу, бути зрозумілим та запам'ятатись.

У сучасному цифровому середовищі візуальна інформація сприймається користувачем у режимі інформаційного перевантаження [10]. Це, в свою чергу, піднімає питання ефективності подання [2, с. 44; 7, с. 65]. Одним із помітних трендів сучасного графічного дизайну та ілюстрації є стилістична спрощеність. Вона проявляється у зменшенні деталей, узагальненні форм, використанні обмеженої кольорової палітри. Такий підхід використовують у цифрових сервісах та рекламній індустрії – там, де швидкість сприйняття інформації є вкрай важливою [5, с. 47; 12, с. 70].

Існує припущення, що зменшення візуального шуму сприяє швидкому розпізнанню образів. Але через надмірну спрощеність також може втрачатись і зміст зображуваного, його емоційна виразність та впізнаваність. Тому виникає суперечність між зменшенням кількості деталей та необхідністю збереження комунікативної складової ілюстрації за рахунок наявності більшої кількості різних елементів. Попри активне використання спрощених візуальних рішень, питання їхнього реального впливу на

швидкість та якість сприйняття споживачем залишається недостатньо дослідженим та актуальним.

Матеріали та методи. Дослідження ґрунтується на аналізі зразків ілюстрацій різного рівня стилістичного спрощення, що зустрічаються у сучасному інфопросторі. До них належать візуальні матеріали, представлені в інтерфейсах мобільних застосунків, вебсайтах, соціальних мережах та інших інформаційних сервісах.

Методологічну основу дослідження становить комплекс загальнонаукових та спеціальних методів. Вони застосовуються у сфері візуальних досліджень та графічного дизайну [3, с. 101]. Основним з них виступає метод аналізу, який використовується для виявлення візуальних характеристик ілюстрації [1, с. 55]. Метод порівняння застосовується для співставлення різних видів ілюстрацій за рівнем стилістичного спрощення. Він дозволяє виявити візуальні відмінності між певними зразками. Метод систематизації та узагальнення дозволив структурувати отриманні спостереження та виокремити загальні закономірності впливу стилістичного спрощення на візуальне сприйняття [12, с. 93].

Візуально-аналітичний підхід використано для аналізу ілюстрацій як сукупності графічних елементів. У межах цього підходу розглядалося те, як спрощення форми впливає на швидкість розпізнавання образу, зменшення когнітивного навантаження та загальну ефективність.

Таким чином, дослідження базується на поєднанні аналітичного та візуально-інтерпретаційного підходів, що дозволило

розглянути стилістичну спрощеність ілюстрації не лише як звичайний дизайнерський прийом, але і як чинник, що впливає на особливості сприйняття графічної інформації.

Результати. У процесі аналізу прикладів цифрової ілюстрації встановлено, що стилістична редукція є одним з ключових факторів. Вона впливає на швидкість сприйняття зображення користувачем [5, с. 66; 6 с. 33]. Під стилістичною спрощеністю розуміється зменшення кількості деталей на об'єктах, скорочення колірної палітри, спрощення форм та зведення композиції до базових геометричних предметів. Існує декілька видів спрощення: площинне, контурне (лінійне), колірне, силуетне, геометризація форм, редукція деталей, узагальнення, іконізація, модульність та повторюваність, деформація.

Площинне спрощення характеризується відсутністю об'єму, світлотіні, перспективи, форми подаються як плоскі кольорові плями. Воно дає змогу швидко зчитувати інформацію та зменшує когнітивне навантаження на людину. Контурне, в свою чергу, має основний акцент на лінії, без деталей всередині, має мінімальну або ж взагалі відсутню заливку, що дає йому високу швидкість сприйняття, але має менше емоційної глибини. Колірне спрощення являє собою обмеження палітри (2–3 кольори, або навіть монохром), має відсутні складні градієнти (Рис. 1). В силуетному спрощенні об'єкт передається через загальний контур/силует без внутрішніх деталей, що дозволяють глядачу швидко розпізнавати форму. В геометризації форм предмети зводяться до простих фігур (кола, квадрати, трикутники), реалістичні контури спрощуються до базових конструкцій. Редукція деталей несе за собою видалення другорядних елементів, що робить її ключовим принципом мінімалізму. Щодо узагальненого спрощення, то основною характеристикою є те, що індивідуальні риси об'єкту прибираються. Він робиться умовним або універсальним. Іконізація предмету перетворює зображення на знак або символ, додає йому максимальної умовності, що є найвищим рівнем спрощення. Модульність і повторювальність

зображення будується з повторюваних елементів, що в свою чергу спрощує структуру і пришвидшує сприйняття. Деформація – навмисне спотворення пропорцій, але без перенавантаження деталями.

У випадку складних ілюстрацій користувач витрачає більше часу на розпізнавання об'єктів, визначення композиційних акцентів та сприйняття змісту. А спрощені форми дозволяють ідентифікувати головний об'єкт зображення значно швидше [4, с. 88; 9].

Рис. 1. Аліна Суходольська. Дизайн додатку з вивчення англійської мови

Одним з важливих результатів є виявлення значної різниці у сприйнятті між деталізованими та спрощеними ілюстраціями. Деталізовані зображення характеризуються більш високою щільністю інформації на ілюстрації, наявністю великої кількості текстур, тіней, дрібних елементів та складних композиційних правил. Такий тип візуального матеріалу потребує повільнішої обробки інформації, що збільшує час аналізу. Натомість спрощені ілюстрації базуються на принципі редукції форми до її основного сенсу. Це дозволяє користувачу одразу фокусуватися на основному об'єкті.

Найбільш ефективними для швидкого сприйняття є ілюстрації, які використовують:

- обмежену кількість кольорів (2–5 основних відтінків);
- чіткі силуети;
- відсутність дрібної текстури;
- узагальнені форми без надмірної деталізації.

Такі процеси значно зменшують навантаження на сприйняття споживачем та пришвидшують процес ідентифікації образу.

Одним із ключових факторів, який визначає швидкість візуального сприйняття, є рівень когнітивного навантаження, яке створює враження на людину. Когнітивне навантаження визначається кількістю інформації, яку мозок повинен обробити для розуміння зображення. Чим більше елементів містить ілюстрація, тим довше триває процес її розуміння (Рис. 3). Відповідно, стилістична редукція елементів сприяє більш ефективній роботі зорового сприйняття користувача (Рис. 2).

У цифровому середовищі користувач взаємодіє з інформацією будучи обмеженим у часі та високій конкуренції пропозицій. Тому швидкість сприйняття є важливим фактором ефективності дизайну (Рис. 4). Аналіз сучасних UI-рішень показує, що провідні цифрові продукти використовують саме спрощені ілюстрації, оскільки вони:

- швидше зчитуються на різних розмірах екранів;
- краще масштабуються;
- не перевантажують інтерфейс;
- підсилюють зрозумілість функціональних блоків.

Рис. 2. Сергій Валух. Зразок дизайну вебсайту

Варто відмітити, що дизайнери свідомо спрощують форми та композиції для досягнення більшої універсальності та швидкого сприйняття. Це особливо характерно для мобільних застосунків, освітніх платформ, сервісних інтерфейсів (Рис. 5). У таких роботах прослідковується тенденція до використання абстрактних та узагальнених форм [8; 10]. Це дозволяє зосередити увагу

користувача на основному повідомленні, а не на зайвих деталях.

Рис. 3. Зразок перевантаженого деталями сайту Arngren

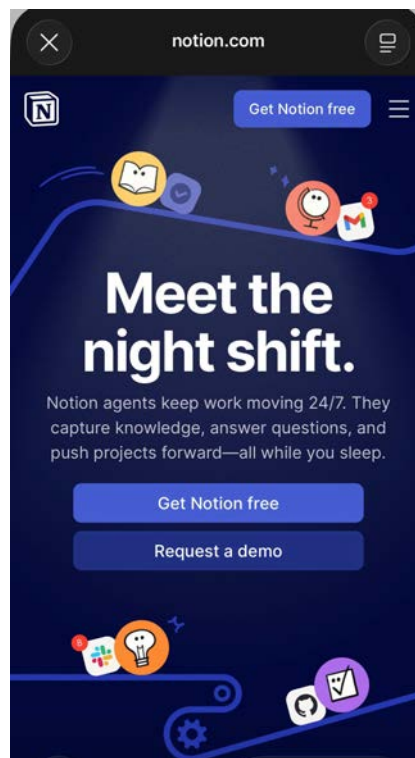

Рис. 4. Приклад лаконічного дизайну сайту Notino

Рис. 5. Studio Моара. Вебсайт кав'ярні Gentle Grounds

Висновки. Стилiстична спрощенiсть iлюстрацiї є важливим фактором покращення процесу вiзуального сприйняття. Спрощенi iлюстрацiї зменшують час розпiзнавання образу, знижують когнiтивне навантаження, покращують навігацiю в цифрових сервісах, підвищують ефективнiсть комунікацiї вiзуальної iнформацiї [11, с. 40; 13, с. 110]. Натомiсть надмiрно

деталiзованi зображення можуть уповiльнювати сприйняття та ускладнювати швидко зчитування бажаного меседжу, особливо в умовах цифрових iнтерфейсiв. Вони забезпечують швидше розумiння контенту та покращують навігацiю [3, с. 215]. Спрощення виступає не як зниження якостi зображення, а як свiдомий дизайнерський пiдхiд, спрямований на пiдвищення ефективностi сприйняття [14, с. 75].

Практичне значення полягає у можливостi застосування отриманих висновкiв у процесi створення цифрових продуктiв, зокрема мобiльних застосункiв, вебiнтерфейсiв, освiтнiх платформ та рекламних матерiалiв. Перспективи подальших дослiджень полягають у проведеннi експериментальних дослiджень iз залученням користувачiв для кiлькiсного вимiрювання швидкостi сприйняття рiзних типiв iлюстрацiй, а також у вивченнi впливу окремих елементiв (кольору, форми, композицiї) на когнiтивнi процеси.

Лiтература:

1. Lidwell W., Holden K., Butler J. Universal principles of design. Beverly, MA : Rockport Publishers, 2010. 272 p.
2. Norman D.A. The design of everyday things. New York : Basic Books, 2013. 368 p.
3. Ware C. Information visualization: perception for design. 4th ed. Burlington : Morgan Kaufmann, 2020. 536 p.
4. Krug S. Don't make me think: a common sense approach to web usability. 3rd ed. Berkeley : New Riders, 2014. 216 p.
5. Lupton E., Phillips J.C. Graphic design: the new basics. New York : Princeton Architectural Press, 2015. 248 p.
6. Tufte E.R. The visual display of quantitative information. Cheshire : Graphics Press, 2001. 200 p.
7. Nielsen J. Usability engineering. San Francisco : Morgan Kaufmann, 1994. 362 p.
8. Google. Material Design Guidelines [Electronic resource]. Available at: <https://material.io> (accessed: 28.04.2026).
9. Nielsen Norman Group. Visual hierarchy in UX design [Electronic resource]. Available at: <https://www.nngroup.com> (accessed: 28.04.2026).
10. Interaction Design Foundation. *Cognitive load in UX design* [Electronic resource]. Available at: <https://www.interaction-design.org> (accessed: 28.04.2026).
11. Hassenzahl M. Experience design: technology for all the right reasons. San Rafael : Morgan & Claypool, 2010. 95 p.
12. Pettersson R. Information design: an introduction. Amsterdam : John Benjamins Publishing, 2012. 312 p.
13. Пономаренко В.Г. Основи вiзуальної комунікацiї. Київ : Либiдь, 2018. 256 с.
14. Ковальчук О.В. Дизайн в цифровому середовищі. Львів : Видавництво ЛНУ, 2020. 198 с.

References:

1. Lidwell, W., Holden, K., & Butler, J. (2010). Universal principles of design. Rockport Publishers.
2. Norman, D.A. (2013). The design of everyday things. Basic Books.
3. Ware, C. (2020). Information visualization: Perception for design (4th ed.). Morgan Kaufmann.
4. Krug, S. (2014). Don't make me think: A common sense approach to web usability (3rd ed.). New Riders.
5. Lupton, E., & Phillips, J.C. (2015). Graphic design: The new basics. Princeton Architectural Press.
6. Tufte, E.R. (2001). The visual display of quantitative information. Graphics Press.
7. Nielsen, J. (1994). Usability engineering. Morgan Kaufmann.

8. Google. (n.d.). Material design guidelines. <https://material.io>
9. Nielsen Norman Group. (n.d.). Visual hierarchy in UX design. <https://www.nngroup.com>
10. Interaction Design Foundation. (n.d.). Cognitive load in UX design. <https://www.interaction-design.org>
11. Hassenzahl, M. (2010). Experience design: Technology for all the right reasons. Morgan & Claypool.
12. Pettersson, R. (2012). Information design: An introduction. John Benjamins Publishing.
13. Ponomarenko, V.H. (2018). Osnovy vizualnoi komunikatsii [Fundamentals of visual communication]. Lybid.
14. Kovalchuk, O.V. (2020). Dyzain v tsyfrovomu seredovyshchi [Design in the digital environment]. LNU Publishing.

Дата першого надходження статті до видання: 30.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 22.05.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 29.05.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)